

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — —
Negyedévre 2 — 50
Egy hónapra 1 — —
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetésekké alakítottak szerint jutányos arányban kerülnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

A francia forradalom évor- dulója.

Debreczen, július 15.

1789. július 14. és 15-ike között érte meg az emberiség azt az éjszakát, melynek sötétségében egy új kor világossága derült föl az emberiségre, az egész világra.

A Bastille megostromlása volt a felülkerekedett nép hatalmának első jele; itt kezdődött meg az a rettenetes, egy világot megrázkódtató dráma, melyben keresztül ment ugyan az emberiség egy agyremék képzelmének összes borzalmain: de a kiömlő vértengeren, a forradalom iszonyatosságain keresztül mégis épen maradt az a l a p e s z m e; s bár irtóztató rázkódtatások és véráldozatok árán, de mégis diadalmat ült.

A francia forradalom nem egy nemzeti, de az egész emberiségnek forrongása volt. Az élesztő kovászt már előkészítették a XVIII. század bölcselői, egy Rousseau, Voltaire; maga a forradalom ennek erjedése volt.

Rettenetes egy erjedés.

És bár gyászos emlékek irtóztató fájdalomi fűződnek ez átalakulás végbenmeneteléhez: a történelem ma már nem csak a borzalmakat t-kinti, de tisztában van azzal, hogy a francia forradalom az emberiségre üdvös eredménnyel járt.

Július 14-én és 15-én élte az ifju szabadság mámorának mézes napjait a francia nép s a népet vezető rajongók ideális lelki bajnok serege.

Mint ha hallanánk De-moulins Kamillt, a lánglelkű s mézes ajkú ifju szónokot, a mint egy sarok-kőről hirdeti a szabadság testvériség és egyenlőség hármas szent jelszavát s lelke-íti a fellángoló néptömeget a Bastille ostromára.

Jámor apostolok! Kik magatok ástátok meg saját sírokat; kik hirdették a szent eszméket s mikor azt hitték, hogy azoknak ellenállhatlan varázsa meghódította már a népet és az egész világot: jöttek a nép kloakájának fürteimes patkányai, magokhoz ragadva a zsarnokok kezéből állatokat kicsavart hatalmat s ti is oda jutottatok arra a vérpadra, a melyet ti készítettetek az arisztokratáknak, az egyenlőség, a szabad eszmék ellenségeinek.

Oh mily hatalmas tanulságokra tanította meg a világot a francia forradalom!

Az emberiség erkölcsi világ rendjének, a jónak és rossznak küzdelme volt az. Megtanította az emberiséget első

szorban arra, hogy ezen a világon minden ember szabad, egymással mindenben egyenlő, hogy születés, rang, vagyon nem adhat senkinek előjogot arra, hogy embertársánál magát különbnek tartsa. Egyformának teremtette isten az embereket; s nincs egyéb hatalom a földön, csak a mit a nép, a polgárok összesége saját szabad akaratából annak kijelent; s az arisztokrácia egy az emberiség rendeltetésével, méltóságával össze nem férő otromba fogalom, melyet — a forradalmárok vérengző tana szerint — ki kell irtani, ha másként nem: tüzzel, vassal: guillotinnal.

Sok arisztokratának lehullt a fej, de az arisztokrácia fogalma mégis megmaradt. Nem is a guillotint pusztítja azt ki, van ennél egy hatalmasabb, egy megölebb fegyver: a n e v e t s é g.

Leghatalmasabb tanulsága a francia forradalomnak abban áll, hogy megtanította a világot arra az örök igazságra, hogy az emberiség fejlődését, előrehaladását — a mely tulajdonképen az emberiség legfőbb célja — ideig óráig fel lehet ugyan tartóztatni, de megakadályozni nem lehet.

S bár borzalommal gondolunk is vissza a forradalom iszonyatosságaira, a szerencsétlen, ártatlan áldozatokra: e nagy tanulságnak az emberiségre kiható jótékony napfénye kiengesztel bennünket a forradalom árnyoldalával.

És másik nagy tanulsága a forradalomnak az, hogy megtanított óvakodni a forradalomtól. És ez a tanulság örök intő jel fel és le egyaránt: ép úgy szól magának a népnek, mint hatalma letéteményeseinek: kormányoknak és uralkodóknak.

S megismertetett a francia forradalom bennünket a demagógokkal, a tömegbujtatókkal, kiknek rongy hatalma ott kezdődik, mikor a néparadat fekevesztett szenvedélye elsőpri a jó rend, a becsületes törekvések nemes korlátait.

Nem időszerűtlen dolog nekünk épen most idézni föl ezeket az emlékeket, mikor ezeréves állami létünk örömmünepét könnyelmű és lelkiismeretlen bujtatók forradalmi eszmék tenyésztésével igyekeznek megrontani.

Azok, kik ellenségeink voltak az emberies eszmékért folytatott nemes küzdelemben, kik ellene esküdtek a liberális haladásnak a szabadelvű eszméket s azok bajnokait lépten-nyomon akadályozták s kompromittálni igyekeztek saját önös céljaik érdekében, melyekkel a legsötétebb reakció szolgálatába szegődtek, — most azzal próbálják a kivívott sikert megbuktatni, hogy po-

rondra kiállva, tulharsogják a liberálsokat radikális, sőt forradalmi eszmék harsogtatásával.

Július 14-ének emlékezete figyelmeztessen bennünket arra, hogy mi nem forradalmat, de békés haladást akarunk.

Ne hallgassunk a demagógok bujtogatásaira: adjunk hátát a magyarok Istenének, hogy mi nem öldöklő, véres forradalom, de józan, előrelátó, békés eszközök által haladunk lépésről-lépésre s igyekszünk elérni azt, a mit a francia forradalom oly drágán szolgáltatott az emberiségnek: az *emberi társadalom korlátainak lerombolását*,

Bk.

A német császár Magyarországon.
Mar hónapok óta kering a hír a bécsi és a magyar lapokban, hogy a német császár meglátogatja királyunkat és ez alkalommal részt vesz az őszi udvari vadászatokon. Az eddigi terv szerint Bécsből Budapestre is ellátogat a német császár, hogy megtekintse ezredéves kiállításunkat. Jön-e vagy nem-e két kérdés között váltakoztak az eddigi hírek. A látogatás azonban kétségen kívül megtörténik, erre vall az a körülmény is, hogy a bélyei földbirtokosok felsőbb helyről jött utasításra már megtették az előkészületeket a fejedelmi látogatás alkalmára. Az eddigi terv szerint a német császár jelen lesz a Vaskapu megnyitásánál is.

Kossuth Ferencz Dunavecseán.

— A dunavecsei népgyűlés. —

Dunavecse községében vasárnap K o s s u t h Ferencz elnökle alatt népgyűlés volt, a melyen az ottani választókerület függetlenségi és 48-as pártját ujjászervezték. Kossuthot úgy a község, mint a kerület lakossága lelkesen fogadta.

A dunavecsei választókerülethez tartozó községek küldöttségei zászlók alatt hosszú kocsis sorokban már a hajnali órákban Dunavecseére érkeztek.

K o s s u t h Ferencz kilencz órakor reggel gróf B e n y o v s z k y Sándorral érkezett meg.

Kitörő lelkesedéssel fogadta a város határára a polgárság Kossuthot, hol a függetlenségi és 48-as kör elnöke, S z a b ó Mihály lendületes szavakkal üdvözölte és kocsiját fehérbe öltözött leányok elhalmozták virágokkal.

K o s s u t h Ferencz rövid köszönő beszéde után az ezrekre menő tömeg által kísérve a függetlenségi kör helyiségébe ment, hol a tágas udvart egészen megtöltötték a kerület minden községéből megjelent küldöttségek.

Kossuth mindjárt erélyesen hozzálatott a kerület függetlenségi pártjának szervezéséhez, N a g y Ferencz újból kerületi elnöké, dr. V a r s á n y i Gábor pedig kerületi al-

elnökké választottak. Továbbá minden község választott elnököt, jegyzőt és tíz választmányi tagot. Jellemző, hogy a községek birái közül sokan lelkes függetlenségek és helybeli elnökökké lettek.

A pártszervezés bevégeztével Nagy Ferencz, a kerület érdeműs elnöke lelkes szavakkal üdvözölte Kossuthot és felkérte, ajánlja a kerületnek egy hű függetlenségi és 48-as párti jelöltet; mire Kossuth rövid, de meleg és nagy lelkesedést keltő szavakkal gróf Benyovszky Sándort ajánlotta, mint régi jóbarátját, a ki Kossuth Lajost többször felkereste a messze külföldön és halálos ágyánál jelen volt; a gróftól mint gyermekkorától, a szabadságért és függetlenségért rajongó, független vagyonnal bíró, törhetlen jellemű embert mutatta be, ki évtizedek óta a kerület lakosa és egyik nagybirtokosa. Erre gróf Benyovszky Sándort azonnal egyhangulag óriási lelkesedéssel kikiáltottak képviselőjelöltnek a jövő választásra. A gróf rövid, velős beszéddel megköszönte a nyilvánuló bizalmat és a jelet elváltatta.

Ezután Duna-Vecse bírja, a kerület elnökei és küldöttei által kísérve Kossuth és gróf Benyovszky a nagy terre mentek, hol egy emelvény előtt, mely virágokkal volt borítva, ezer ember tologott és az emelvényre lépő Kossuth Ferenczet perczekig szünni nem akaró éljenzéssel fogadta.

Nagy Ferencz ezután ékes szavakkal üdvözölte Kossuthot, ki fáradhatatlanul munkálkodik a függetlenségi elvek diadalra juttatásán; nem tudja mit tiszteljen benne jobban, a bölcs higgadtságot, a pártatlan hazafiságot, a tiszta jellemet, vagy a csendes tevékenységet; felkérte ezután Kossuthot, szöjjön a néphez. Kossuth, ki az éljenzéstől perczekig nem jutott szóhoz, midőn a riadó éljenzés lecsendesült, egy óránál tovább tartó beszédet mondott.

Sokszor oly ékesszólással beszélt, hogy könyveket facsart ki hallgatói szemeiből, sokszor pedig oly találó népies hangon, hogy sok ezer hallgatóját lebiúsította. Kifejtette, hogy miért fontosabb a jövő választás, mint a rendes választások, mert hivatva lesz a megválasztott dönteni tíz évre a nemzet anyagi függetlensége felett ki a függetlenségi párt politikai és közgazdasági elveit, világos képen ecsetelte a vám-, kereskedelmi és hitelügyi közönség kárait s a különválás előnyeit; végre bemutatta gróf Benyovszky Sándort, mint barátját s a magyar nép barátját. Szünni nem akaró éljenzés után gróf B e-

nyovszky Sándor tartott hosszabb beszédet. Fogadta, hogy azt a zászlót, melyre a Kossuth névvel írva, soha el nem hagyja, utalt a függetlenségi és 48-as part programjának épen most kimagasló pontjára, — az anyagi függetlenség kivívásának alkalmára, melyet minden tíz évben lehet csak megkísérteni. Gróf Benyovszky bizdott érveléseit a nagyszámu közönség nagy lelkesedéssel fogadta.

Még Varsányi szöjt, dicsőítve Kossuth Ferenczet és lelkesedésével és igaz hazafias előadásával magával ragadta az egész gyülekezetet.

A népgyűlést azután Nagy Ferencz bezárta, — előzőleg azonban meghatározta, hogy a gyűlés fele az országgyűléshez az önálló vármegye és nemzeti bank érdekében.

A városházánál Kálamista Ferencz, Dunavecse bírja üdvözölte lelkesen Kossuthot, a ki onnan a vendéglőbe ment, a hol száz terítékű bankett várta. A társaságban igen szépen és érdekesen beszélt Kossuth a különböző politikai pártokról és kiemelte, hogy az ő pártja tisztán elvi alapokon áll, az ő célja az elvek megvalósítása, minden személyes érdek, ellenszenv vagy rokonzenv, gyűlölet vagy barátság nélkül; az elvek maradnak, az emberek kidőlnek, a nemzet az elvekből él, ezekért harczolva, nem szabad a küzdelmet személyes tekintetekkel lealacsonyítani.

Délután Kossuth Ferencz és Benyovszky elutaztak Dunavecseről.

Benyovszky megválasztatása bizonyosnak tekinthető.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

Meglehetősen kevés érdeklődés mellett tartotta meg a jog és pénzügyi bizottság tegnap délután 3 órakor a városháza nagy termében Vértessy István főjegyző elnöklése alatt hosszú szünetelés után első ülését.

Kevesen is jelenek meg s a kik ott is voltak olyan kénytelen kellett tárgyalni az unalmasabbnál unalmasabb tárgyakat.

Olyan álmos is volt az idő. Bizony ügylatszó, hogy a bizottság abban a pillanat-

ban szívesebben végzett volna más munkát.

Mindazonáltal igen kedélyes kis ülés volt a tegnapi, a melyen nem hiányzottak a szellemes, ötletes, sőt a homokkerti pikantériáktól sem ment közbeszólások és vicczek.

Az ülés lefolyásáról különben jelenvolt tudósítónk a következőket írja:

Vértessy István elnök három óra után kevéssel nyitotta meg a gyűlést, melyen megjelentek: Szabó József, Ábrahám László, Csánka József, Zádor Lajos, Vecsey Imre, Márk Endre, dr. Kemény Mór, Varga Karoly előadó, Stáhl Géza, Nemes Kálmán.

Először apróbb ügyeket vittek tárgyalás alá. Zs. Nagy János b. újvárosi lakost azon feltétel alatt polgárosítják, ha magát a községi kötelekbe felvételi.

Pozsony vármegyének a képviselőházhoz intézett Debreczen városához pártolás vegett megküldött az 1877 XX-ik tezik módosítására vonatkozó átiratát tudomásul veszik. Az említett átiratban Pozsony vármegye azt kéri, hogy határozzák el a törvényzikk módosításával, hogy a gyampénztárak pénzkészlete csakis jóhírű penzintézetekben helyezhető el és a törvényhatósági bizottsági tagok vagyoni felelősség mellett választanak a penzintézetek közül.

Szűcs Sándor és Kerek Bálintné segélyiranti kérvényeit átteszik a polgármesterhez.

Molnár Antal polgárosítását ajánlják a tanácsnak.

Bör József a Bárány csapszék bérlője kérvényt nyújtott be, hogy a tanács engedje el neki arra az időre a bérösszeget, a mig a sertésvész tart, mert nincs neki semmi jövedelme. A bizottság Stáhl Géza és Márk Endre személyes tapasztalatai alapján megbizonyosodva a kérelem jogos voltáról, az 1896. évi bérösszeg elengedését javasolja.

Szabó Mihály és neje telekeldarabolási engedélyért folyamodnak. A bizottság a mennyiben telekrendezésről van szó az engedély megadását javasolja.

A kis- és nagy-mester-utcai iskolák egyesítési tervének keresztülvételére az új iskolához telepet néztek ki, melynek megvásárlásával a főügyészt megbizták. A tulajdonos Kovács Péter és felesége a felajánlott 9000 ezer forint nem kalandó eladni a házatelket. A vételár fejében 10.000 forint kérnek. Megvételét a bizottság, miután a tágas helyiségek szerzőt alkalmasak iskolának, ajánlja.

messze, messze, — a hol a folyóvizek partjai rózsabokrokkal és ciprusokkal fedték, — ott élt egyszer boldogan egy öreg vak. Az egész világ ismerte és szerette az öreget.

Senki sem szöjlötta másképp mint »Potya-Efendi,« — mert másoknak könyöradományából élt; mindent a mivel birt — ő meg a felesége s négy gyermeke, két szép leánya és két derék fia — azt ő potyára szerezte.

Egykoron Potya-Efendi is olyan volt mint a többi emberek, sőt valamivel ügyesebb ferfiasabb, vitézebb, mint a többi; de éppen akkor, a mikor legszebbnek látta a világot, megvakult egy háboru alkalmával a gyaurok ellen viselt harczban. S a mikor eszébe jutottak ezen idők, egész testében megrázkodván, így szokott volt felsöhajítani: — Allah akarta, hogy lássam azt, a mit láttam, s Allah akarta, hogy ne lássak többet!

Potya-Efendi annak elbeszéléséből élt, a mit ő tízszer is látott életében, a mikor Gazi-pasa az ezüst jatagánál kezében így szöjlött harczosaihoz: »Vitézek! a ki Allahban hisz, ne hagyjon egyet is életben, vagy egyik se maradjon életben!«

S így mesélgetvén ő, a ki már nem látott, azt a mit látók még nem láttak, nagy kincset gyűjtött össze, egy kancsóba töltötte, s a kancsót elrejtette kertje egyik gesztenyefájának gyökerei alá.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Hajaha!

Óh hazám szép fővárosa, Budapest,
Feléd tart most minden ember egyenest;
Te se hitted magadrol hogy valaha
Új kapu légy, Budapestem, hajaha!

Igmándy Miklós.

Örök sóhaj.

A merre a nap megpihenni tér:
Te arra küld el lelkeid sóhaját
És én: a merre minden hajnalon
Mosolyogva bontja bitoros haját.

Mig a távolból hozzánk elrepül,
Szellő esőkjától dallá finomul
S altatni benn a fájdalom szavát
Ábrándos lelkünk szentélyeibe hull.

Vagy még inkább bánattá válik át
S midőn öleiben ringat a gyönyör:
Zokogva éppen akkor száll reánk:
Kedvünket szegni a mosolyra tör...

Dallá vagy siró bánattá legyen:
Oh, csak röpiünk, kedves angyalom!
Mig ifjuságunk napja néz reánk
S egy-egy futó percz ábrándokba von.

Sohajtsd, sohajtsd, hogy nem lehetsz enyém,
Én is sohajtom, hisz' régen tudod:
Te ősi kastély bitorab n' elsz —
S lanton kívül nekem mi sem jutott...

S ha néha még találkozunk talán:
Maradjon néma szép ajkad s szemed —
Azt, hogy szeretjük egymást akkor is,
Csak titkon osztott esökünk mondja meg.

S aztán, aztán, én kedves angyalom!
Megint küldhetjük lelkünk sóhaját —
Te, merre a nap megpihenni tér
S én, merre bontja bitoros haját.

Kovácsy Kálmán.

Potya-Efendi.

Irta: Delavrancea.

Fordította: Szabó Nándor.

Ott, hol a nap fényesebb mint bárhol,
az ég — éjjel — mint a vizek, mely és tiszta,

Özö. K o r n h o f f e r Józsefné ajánlatot tesz s a homokkertben levő telkét, eladásra ajánlja a tanácsnak. A jog és pénzügyi bizottság a homokkerti óvoda és iskola céljára ajánlja a telket a tanácsnak megvételre, de az árát (8000 frt) túlmagasnak találja s azért a tanácsot megbizta, hogy járjon el ebben az ügyben, és ha méltányos áron nem tudja megvenni, akkor más telek után nézzen.

Kis-uj-utca torkolatának rendezése.

Utoljára maradt a kis-uj-utcai torkolat rendezésének régen vajdó kérdésé, mely most az építési és szépítési bizottság javaslataival került a bizottság elé. A javaslat oda konkludál, hogy a varga-szint a város építessé föl kételemetes bérházza, az Áron-féle telek elől pedig vásár csarnokot készíttessen.

Ebben az értelemben hozott ajánló javaslatot a bizottság is. Miután mindkét tulajdonos indokolatlan és magas követelésekkel állott elő a házas telküket megvásárolni szándékozó várossal szemben, a város nem reflektál most már sem az Áron, sem a Simonffy-féle telekre. A varga-szint fölépített díszes két emeletes palotává, az Áron-féle telek fölül pedig vásár-csarnokot épített. A főmérnök óhajtanónak tartja, hogy az építést rövid idő múlva megkezdjék, hogy az csaknem összeessék a városháza építésével. Így legalább az onnan kikerülő anyag egy részét felhasználhatják.

A költség finanszírozása végett a számvevőségnek kiadni javasolják az ügyet, hogy az még szeptemberi közgyűlésen letárgyalható legyen.

A gyűlésnek több tárgya nem volt s ezzel véget ért.

Hajdúvármegye a múlt hóban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen. jul. 15.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága, — mint már tegnapi lapunkban jelentettük, — tegnap tartotta rendes havi ülését D e g e n f e l d József gr. főispán elnöklété

alatt, melyen a szakelődő: előterjesztették jelentéseiket s azok alapján a vármegye meghozta a maga határozatait. Az egyes jelentéseket, amelyek híven visszatükrözik Hajdúvármegyének állapotát a múlt hóról minden tekintetben, — a következőkben ismertetjük

I. Alispáni jelentés.

A közbiztonsági viszonyok a múlt hóban elég jók voltak, a felemlítésre csakis a S ő r é s Sándor h.-hadhaji lakos meggyilkoltatása méltó. A nevezett földmivest múlt hó 25-én a vizsgálat adatai szerint álmában orozva gyilkolták meg éles baltával, azonban nem rablási szándékból, ha nem bosszúból, mert a konyhában volt élelmiszereket, ruhaneműeket és gazdasági eszközöket nem bántotta a tettes, kit a vizsgálat a meggyilkoltnak testvérében gyanúsít.

A hasznos háziállatok egészségi állapota kedvezőtlen volt a még mindig terjedőben levő sertésvész miatt, mely újabban H.-Hadház, — Kaba és Tetetlen községekben lepett fel.

A fegyelmi ügyek tekintetében újabb megemlítésre méltó dolog nem történt.

II. A tanfelügyelő jelentése.

E ő t v ő s K. Lajos tanfelügyelő jelentésében az évről-évről vizsgálatokkal és a Gönczy-egylet útjával foglalkozik. Felemlíti, hogy a tanulmányokra mintegy 3000 frt segélyt kaptak a Gönczy-egylet tagjai s az utjukról szóló jelentést sajtó alá fogják rendezni, hogy eredményeit úgy a tanítók, mint az iskolafelügyelők értékesíthessék. Mivel tankelesek összeírását több község és város elmulasztotta betervezni, a közigi bizottság erre az illető eljárásokat illetve tanácsot felelősség terhe mellett utasította, a p.-ladányi köz-égi iskola államsegélye ügyében pedig sürgető felterjesztést intéz a kormányhoz.

III. Közegészségügy.

A vármegye egészségi állapota a múlt hóban általában véve igen k e d v e z ő v o l t és májushoz képest is javult, mert júniusban kisebb volt a halálozás, s a vörheny a vármegye területén teljesen megszűnt. Az általánosan uralkodó idült betegségek kivül szelíd lefolyású hurutos megbetegedések halálokok kimutatása szeriolt leggyakoribb volt a gümőkór, továbbá a göröcsökben és agykórban elhalás. Járvány egyáltalán nem volt, a ragadós betegségek közül difteritisz 17, vör-

heny 10, tifusz 1 (és 3 amult hóról), vérhas 2, kanyaró 3 eseten fordult elő. ezek közül halállal végződött 4 difteritisz és 2 tifuszeset, Veszett eb H.-Böszörményben 2 egyént mart meg. Rendkívüli haláleset nagyon sok volt a múlt hóban a vármegye területén, 3 ember felakasztotta magát, aztán egy nőt a villám ütött agyon, egy napszámosra a tető szakadt rá bontás közben, egy gyermeket a lovak tapostak össze; az utóbbiakat valamennyien H.-Szoboszlón. H.-V.-Pécsen egy emberre rászakadt a kut, — Tetetlenen egy gyermek megégett, a másik megfuladt, K a b á n egy ember agyonlőtte magát, H.-B ö s z ö r m é n y b e n egy anya ujszülött gyermekét megölte. H.-D o r o g h o n egy embert agyonlőttek, H.-H a d h á z o n testvérgyilkosság történt.

IV. Népesedési mozgalom.

A múlt hónapban a vármegye területén 503 egyén született (köztük 82 halva), meghalt 296, a szaporulat tehát 175, azaz 71-el több, mint május hónapban.

V. Ügyforgalom.

Az ügyforgalmat június hóról a következő adatok mutatják:

a) közigazgatási ügydarab május hóról átjött 107 drb, júniusban érkezett 1235, összesen 1322, abból elintéztetett 1170, hátralék 172,

b) közig. bizottsági: átjött 69, ér. 75, összesen 144 elint. 71, hátralék 73.

VI. Pénzügyigazgatói jelentés.

A debreczeni kir. pénzügyigazgatónak a közig. bizottság elé terjesztett jelentése szerint befolyt: egyenes adókban: 20,875 frt. 78 kr. hátralék. 292,860 frt 71 kr. hadmenetességi díjban: 92 frt 77 kr. hábr. 15,545 frt. 15 kr. Bélyezjövédékben: 19,304 frt 98 kr. jogilletékben: 28,44 frt 44 kr. díjjövédékben: 79 frt 76 kr. dohányjövédékben: 65,023 frt 85 kr. határvámjövédékben: 4042 frt 95 kr. fogyasztási es italadóban: 17,213 frt 73 kr. fizetési halasztást engedélyeztek adóra nézve 3 esetben, illetékre nézve 9 esetben, időleges házadómentességet 10 esetben állapítottak meg.

P o t y a - E f e n d i t egyszer a kávéház közepén találjuk, körülötte gazdag törökök telepedtek le. A mikor Potya-Efendi el kezdett beszélni, viszhangzott a kávéház; a törökök elképedve, némelyek tátott szájjal, mások szakállukat fogva — fél uton elfelejtik azt végig simítani — úgy hallgatják a bölcsét,

— Láttatok berbéceket levágni s rugdosni hátulsó lábakkal? Ez a vágóhídbeli jelenet még semmi. Háboruban az emberek még különben esnek el, különben rugdolóznak, mint a berbécek, s az arabok ménei — üdőzés közben — még hörgő emberfejeket öltenek patájukra.

S miután beszélt a Duna menti, a Kakázusbeli harcokat, utánozva szájával az ágyukat, kezeivel a kardokat, dobott verve a levegőben, utánozva a haldoklókat s mutatva, mint esnek el azok, kiknek feje vállaikról elrepült, — Potya-Efendi megrázta a fejét s így fejezi be elbeszéléseit:

— Efendi-k, efendi-k, ha Allah azt mondana: Akarod e még egyszer látni a mit már hajdanta láttál? esküszöm a szent könyvre nem eserelném boldog vátságomat a napnak fényével, mely megvilágítja a harcmezők fekete vérű töcsáit. Sőt ha épen Allah maga volnék, aranyaival kötném be szemeimet: mindent tudnék, de nem látnék semmit a földön.

Mások meg mosolyogva kérdezték:

— Hogyan, hát nem szeretnéd a reggeli

hajnalban pirosló rózsabokrokat látni, sem a holdnak ezüst fényű szarvait, melyek reszkelve nyulnak el a tengerek redőiben, sem serailók hölgyeivel, kiknek bájai a nyulának testhez tapadó sárga selymen at lopva meg-meg vilálanak? Potya-Efendi, a hazugság nem vezet a proféta útjára.

S Potya-Efendi olyankor így felel:

— A rózsánál jobb a rózsavíz, a rózsavíznél jobb a rózsavíz illata. Aztán a rózsák inkább illatból allanak, mint színből. S aztán a világ maga sem olyan, milyennek látjuk, hanem olyan, milyennek tudjuk. — S kimutatja magát olyannak a milyen? Talán a nap meg a hold olyan, milyennek látja az ember?

Ha a tenger vizét markunkba vesszük, azt tapasztaljuk, hogy nem olyan, milyennek láttuk. A mit látunk nem egyéb, mint a világ külső burka; a láthatókon túl van a lelkek örök mozgása és boldogsága. Talán a nők...

S a mikor a ponthoz ért, a többi törökök, ismervén Potya-Efendi bölcselkedésének gyengéit, kivevük a szó a szájából s nevetve boszanták:

— Ugy, látod, Potya-Efendi, tudjuk mi, hogy nem vagy te vak a női szépségek iránt s ha Allahhoz imádkoznál, hogy szemeidnek visszaadja a látó képességet, csakis azokért tennéd.

— Talán csakis a nő — folytatá Potya-Efendi szintén nevetve, csakis a nő az, a mi-

nek látszik; de az együgyű ember azt látja, a mit meg kell érteni és felöllőzteni a nőt s egész életén keresztül gyötrődik, hogy megértse azt, a mit látnia kellene. Hát, uraim, az ilathoz nem kell szem, nem kell fül, a nőkhöz nem kell ész, csak szem, — szem, mely nyeljen elnyelje azt a mi sohasem elégít ki.

— Ugy, ugy Efendi, te nem vagy vak.

— De hát a nőt látni is — szerencsétlenség.

És miért Efendi?

— Miért? mert az ember meghal, még, mielőtt behunyná szemeit.

— S mikor hal meg az ember?

— Akkor, mikor nincsenek már éjjelei csak hosszú nappalai; mikor a serail hölgyei uagyot hajlonganak ő előtte, mint a tóbeli nád; mozognak, de élnek, suttognak értelem nélkül, látja őket, de szemeiből hiányzik a hajdani tűz — olyanok szemei már, mint valami pusztá háznak ablakai.

S az öreg törökök oda szólnak:

— Igen okos vagy, Potya-Efendi; szerinted vaknak kellene az egész világnak lennie, hogy boldog lehessen.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

Millenniumi népünnepély a nagyerdőn.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

A millenniumi népünnepély rendező bizottsága, mely mint már megírjuk, előkelő debreczeni urakból és a sajtó fiatalabb munkásai-
ból áll, lankadatlan szorgalommal faradozik, hogy a nagyszabású ünnepély minden tekintetben olyan legyen, a milyet a debreczeni közönség idáig még nem látott.

Napról-napra érdekesebbnél érdekesebb titkokat árul el a rendező bizottság a július 26-ára tervezett népünnepély programjából s napról-napra mindjobban meggyőz bennünket arról, hogy hasonló fényes és műsorában ilyen érdekes, vonzó népünnepély még nem volt Debreczenben. Kétségtelen, hogy a sok látványlót után legkiemelkedőbb pontja a műsornak az a hangversenyyel egybekötött színelőadás lesz, a melyet a népünnepély napján este a Vigadó tagas és igen elegánsan berendezett színpadán tartanak meg.

Bizonyára kedves örömmel fogadják a közönség azt a hírt, hogy a színelőadásban Békessy Rozsika részt vesz, ki igazán rajongással körülvett drámai szendeje és becézett kedvence volt a debreczeni közönségnek. Az ekönyeztetett férj című szellemes és mulató franczia vígjátékban játssza egy fiatal asszony, a Cesarin szerepét. A ki Békessy Rozsának színpadi működését ismeri, az előre is elképzelheti, milyen szeretetreméltséggel, milyen kedvességgel fogja megjátszani a szerepet. A férj szerepében kitűnő partnere lesz Hadady Sándor.

Ez ezek mellett újabb kitűnő számmal szaporított az esteli előadás programja. Baloghné Békessy Rozsika urnó elszavalja Kis József remek köteményét a Rabasszony című ritka hatással, páratlan drámai erővel szavalja Baloghné Békessy Rozsika ezt a költeményt. Minden szavával szívekhez szól s hogy orias hatást ért el vele, joggal állíthatjuk, mindazok, a kik csak egyszer is hallották tőle.

Az előadáson színe kerülő második vígjátékban Somló Schaitl Emma játszik siker mellett.

Nemeth János, a kitűnő tenorista, két énekcszámmal vesz részt az előadásban. A rendezőbizottság sikert megnyernie egy énekcszámval a közönségre B. Ruzsinszky Illonkát, a debreczeni színház pacsitahangú primadonnáját, a ki vendégszerzéséről már 25-én haza érkezik, hogy a masnapi hangversenyen énekelhessen.

A Bőregér című operettből ismert népdalgyűjteményekből. Ebben ő valóssággal brúdrozik. Váhaányszor meg énekelte, mindég frappirozta ele a közönséget, kitört a zúgó tapsvihár, az orkászürű eljenzés a közönség nem nyugodott addig, míg B. Ruzsinszky Ilona újra nem énekelte.

A kedves meglepetésekkel gyors egymásutánban rukkolt ki a millenniumi népünnepély rendező bizottság. Tegnap, a különben így is gazdag programot olyan pompás és érdekes dolgokkal egészítették ki, a melyeket részben ritkán, részben pedig még soha nem láttott a debreczeni közönség. — Így, az eddig jelzett nyolcz verseny mellett lesz még egy felette érdekes verseny. Holgyek löhátón futtatnak nyolcz száz méter t, jockeyk négyen futatnak, lesz löverseny akadályokkal és egy igen tréfás löverseny is. Kétségtelen, hogy a lovagló hölgyek versenye Debreczenben ritkaság számba megy s mint ilyen, különösebb vonzerőt gyakorol a közönségre.

Ezeket kívül a mai megállapodásokról a következőkben értesítjük olvasóközönségünket:

Az esti hangversennyel összekötött színelőadás, mely a nagyerdői Vigadó színpadján tartatik meg, egy Prológ nyitja meg, melyet ez alkalommal Szűts Jenő jó tollu kollegánk írt meg.

A prolog jelképezni fogja a jótékonyságot és vidámságot, a melyek az egész mulatság symbolumai.

A jótékonyságot Otrókocsi Végli Vilma kisasszony, Komjáthy debreczeni színtársulatának bíjos tagja, a vidámságot pedig Püspöky Rózsika kisasszony személyesíti mint a ki a hírapírók legutóbb színelőadásán bajosságával és kedvességével annyira kitűnt.

Kétségstettek a hangverseny műsorát még két számmal. A rendezőbizottságnak ugyanis sikerült megnyernie Somló Schaitl Emma kisasszonyt még két újabb énekcszám előadására. A kisasszony emélfogva megígérte, hogy a Regimentkupa és a Jammó-t elénekli s pedig mindkettőt jelmezben. Ez a két szám azt hisszük nagyban fogja emelni az ünnepély érdekességét.

A mai megállapodások folytán a nagyerdői fényvesében még kávéházat is allítanak fel, a hol lehet mindenféle apokát, kávéházi italokat, kártyát, dominót, sakot kapni. Ezenkívül lesz billiard asztal is.

Egy másik érdekes száma lesz a népünnepélynek a Ballet a gyepen. Egy e czéreldehozott ball-társulat fogja a közönséget egész délután mulattatni. Szóval a rendező bizottság olyan ünnepély rendezésen faradozik, a melyen még nem volt Debreczenben. Nap-nap után a bizottság minden tagja fokozott erővel dolgozik azon, hogy az ünnepély sikerét biztosítsa. A nagyerdőn hétfőn megkezdik a diadal-
kapu, a sátrak, a különféle mulatóhelyek, bazárokat s a versenyteret a nagy tribün építését is. A részletes programok vasárnap jelennek meg s akkor minden lözsdében kaphatók lesznek. A népünnepély napján a Széchenyi utczai czirkuszban nem lesz előadás, mert a czirkusz társaság tagjai akkor egész nap a nagyerdői ünnepélyen tartanak előadásokat.

* A debreczeni protestáns egyetem.

Szabó József főszámvevő ismert szép indítványt, mely az ev. ref. egyetemre teendő két milliós alapítvány tételére vonatkozik, — tudvalevőleg a módzatok megbeszélése végett egy szűkebb körű bizottság elé került. Ez a bizottság, mely Lengyel Imre elnöke alatt működött, — elkészült javaslattal, de pótlás végett még felkérte dr. Bakonyi Samuelt, hogy a külföldi egyetemnek szervezőterére vonatkozó adatokkal egészítse ki azt. Terjedelmes s alapos munkájával már dr. Bakonyi is elkészült s ma átadja munkálátát Lengyel Imrének, kinek elnöke-
lete alatt a bizottság még egyszer tárgyalás alá veszi az egész javaslatot. Innen a jog és pénzügyi bizottság, majd a tanács elé kerül s még e hó folyamán megtartandó közgyűlés is letárgyalja.

* Nagy-Enyed védelme. A nagyenyedi főiskola ifjusága és általában a nagyenyedi polgárság rendkívüli megbotránkozással fogadta az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlésének a nagyenyedi iskolára vonatkozó határozatát. A megbotránkozás következménye lett az a népgyűlés, — melyről már tegnap megemlékeztünk, — melyet a határozat intenczió ellen tartottak Nagy-Enyeden. A népgyűlés egy szívvel lélekkel elhatározta, hogy a nagyenyedi kollégium egységét megvédi és akciót indít a védelem támogatására. Továbbá a népgyűlés kijelenti, hogy Szász Domokost, ki magát a város fíának nevezi, de a Bethlen-főiskolával szemben már két évtizedet meghaladólag folyton ellenséges magatartást tanusít, a város igaz fiait közö nem számítja. A gyűlés e szövegben sűrűn abczogotta Szász Domokost és Herepei Károlyt, ki nagyenyedi tanár le téré Nagy-Enyed ellen szavazott.

* Materny Imre beköszöntője. A nagyváradi ág. ev. egyház templomában vasárnap tartotta Materny Imre lelkész helyettes Materny Lajos debreczeni ág. ev. lelképásztor testvére a hívek nagy száma előtt első mintegy

beköszöntő beszédét. Szónoki előadása, bezedének tartalma osztatlan elősmerésben és megelégedésben részesült. A szép remények, melyeket az egyház a helyettes működéséhez köt, úgy látszik, meg fognak valósulni. Istentisztelet után közgyűlés volt a hívek éienk részvetele mellett. A gyűlésen Molnár Lajos főgondnok elnököt a távollevő Oszterlam Armin felügyelő helyett, ki is lelkes szavakban üdvözölte a helyettesét. Majd halasán emlékezett meg nt. Rímleer Károly lelkészről, ki 30 évig vezette áldásosan az egyház ügyeit s vezeti azt most is miként eraje engedí mint egy hűséges munkáshoz illik. Végre kérte a helyettes lelkész, hogy az ő nyomdokaiba lépve vezesse az egyházat a felvirágzás felé. E szépen átgondolt beszédre válaszolt a helyettes, megköszönve a bizalmat, melyet neki előlegeznek, szívből jövő, szívhez szóló szavakban. — Az egyház tanácsot s a híveket kivált az a fogadalomszerű kijelentés hatotta meg, hogy az egyház tudta nélkül az egyházat érdeklő dolgokat illetőleg nem fog tenni semmit sem, — bármely oldalról, bármely az egyház jelenléti viszonyait érintő hírek hozatának is forgalomba, ha arról az egyház tanácsnak hivatalos tudomása nincs, koholmány leend. Ezen nyílt férfias kijelentés behatása a lehető legmegnyugtatóbb volt a hívekre. Majd jegyzőkönyvi köszönetet zavazak nt. Sulyó István ev. ref. lelkész urak, ki több hónapon által latta el az egyházat lelki gondozásban.

Magyarország kereskedelmi monográfiaja.

A millenniumi kiállítás alkalmából és a magyar birodalom első vasútvonataának ötven éves fennállása emlékére, de főképp saját használatára az államvasutak igazgatósága megíratta a m. kir. államvasutak és az üzemi-
mükben levő h. e. vasutak körébe utalt területek áruforgalmi viszonyainak ismertetését. Ez az ismertetés egyike a leghatalmasabb munkáknak azok közül, melyek ilyen nemben megjelentek. Két vastag kötetből áll és 1000 föld oldalon tárgyalja Magyarország minden vidékének mezőgazdasági, erdészeti, állattenyésztés, bányászati, ipari és kereskedelmi viszonyait, meg pedig a legnagyobb részletességgel es gondossággal. A nagyszabású munkát Erdélyi Illés Sándor államvasúti hivatalnok írta meg.

* A leleplezett fakírok. Mióta a derék cigányarcu indusokat a plasztküpanoptikumban leleplezték, sokan foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy vajjon csakugyan tudnak-e aludni napokon keresztül a gyors népszerűsége vergődött sárgas selyemburnuszos alakok. A panoptikumban tudvalevőleg rajta kaptak az egyiket, a mint felült és vígan falatozott. Ez a leleplezés elég nagy feltűnést keltett, mert a fakírlaz épp oly általános volt Budapesten, mint a jammó-laz. Az érdeklődők kíváncsiságának most már ezeret tehetünk, mert a panoptikum tulajdonosa a fakírral együttelődiak hogy ezek fakírok csak fakír-imitatoroknak voltak szerződöttve a mint ilyenek végeztek mutatványaikát nemcsak itt Budapesten, hanem Európa többi nagy városaiban is. A ki állítólag hipnotizálta őket, az sem orvos, hanem egyszerű ügynök. Így beszélt ezt maga a leleplezett fakír, a ki különben azt állítja, hogy tud ő azért aludni amúgy igazi fakír módjára is.

* A Gutenberg ünnepély. A vasárnap lezajlott Gutenberg ünnepély azon pontját, melyet az újságírók színelőadása töltött be, annyira érdekessé telt, a budapesti kollegáink, hogy faradságot véve maguknak leutaztak Debreczenbe és megnézték, hogy az ő kritikuskollegáikból milyen színészek válnának. Anál vonzobbnak es eredetibb ötletnek tűnt fel a színelőadás, mert az újságírók épen Herezeg Ferencz Három testőrének II-ik felvonását, a szerkesztőségi jelenet játszóták el. Több elsőkelő fővárosi lap munkatársa hallgatta végig az érdekes előadást, így többek közt Heltai Jenő a Magyar Hírlap szemes munkatársa, Forrai Miklós, a Magyarországi egyik munkatársa s mások. Ide igyérjük enné fogja a Magyar Hírlap azon

színház

ról me

U

Vasárnap

rendez

érdeke

újságr

Három

Vég

urhölgy

pasán

peiket

gittették

megtap

tot; az

követte

A

követke

S

reczeni

dezek

közrem

ságitók

dekessé

O. V. é

kisassz

e z e g

ezimű

igazán

tak; a

Ezt biz

újságró

*

István

petés v

sulata

u

sen az

képeik

fogja e

Ezek u

kelo

Jammó

A

B

ered. t

Li H

tisztele

dezték

long-ch

volt, F

létében

tek M

d a fr

párisi

rengete

lomacz

M

B

ered. t

a tiszte

öltöz

ki egy

volv

elnök

B

ered. t

keltett

eziók k

észre

nőkr

maga n

nem üg

reke

akart

kisza

a váro

színházi híret, a mely a Gutenberg ünnepélyről megemlékezik:

Ujságírók színi előadása. Vasárnap este a debreczeni nyomdászok Gutenberg emlékének tiszteletére hangversenyt rendeztek a Margit-fürdőben. Az estének legérdekesebb pontja az volt, hogy a debreczeni ujságírók eljátszották Herczeg Ferenc »Három testőr«-jének második felvonását. Végh Vilma és Püspöky Rózsika urhölgyek közreműködésével. Kollegáink pompásan alakítottak és domborítottak szerepeiket sok igyekezettel és szép sikerrel »kögítették szerves egészé.« A publikum zajosan megtapsolta a jókedvű műkedvelő-szintársulatot; az előadást banket, majd táncmulatság követte.

A »Magyarország« pedig a következőket írja:

Színész-újságírók. A debreczeni nyomdászok Gutenberg ünnepélyt rendeztek a Margit-fürdőben. Az ünnepélyen való közreműködésre felkérték a debreczeni ujságírókat is. Az ujságírók aztán valóban érdekességet biztosítottak az estnek, tudniillik O. Végh Vilma és Püspöky Rózsika kisasszonyok közreműködésével előadták Herczeg Ferenc »A három testőr« című bohózatát. A hírlap-írók egyéniségüknek igazán megfelelő szerepeket pompásan játszottak; a közönség pedig nagyon hájasan tapsolt. Ezt bizonyítja eléggé azon sikert, a melyet az ujságírók a színészek-déssel elertek.

* **Magyar dalcarnok.** Sz. Dávid István magyar dalcarnokában ma új megérett várja a közönséget. Angelotti V. társulata ugyanis új erővel gazdaggodott különösen az olasz népeinek esek, képezik azt az új vonzóerőt, a mely újra fel fogja e dallásulat iránt kelteni a figyelmet. Ezek ugyanis jellemzőben fogják énekelni a most naban olyan nagy hirre vergődött »Jammo« dalt Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Táviratok.

A július 14-ike Párisban.

Budapest, július 15. (A »Debr.« ered. táv. Párisban tegnap délután a Li Hung Csang, kínai alkirály tiszteletére különös nagy fényvel rendezték a július 14-iki ünnepélyt. A long-champs mezőn nagy csapat szemle volt, Faure köztársasági elnök jelenlétében. Az elnökkel egy kocsiban jöttek Meline miniszterelnök Boisdafre és Fournier tábornokok, a párisi helyőrség parancsnokai. A mezőn rengeteg néptömeg volt, kivonult a diplomácia is.

Merénylet Faure ellen.

Budapest, július 15. (A »Debr.« ered. táv.) Midőn Faure kocsija megállt a tisztelő csapatok előtt, egy jól öltözött, negyven év körüli férfi, ki egy közeli fahoz támaszkodott, revolverből kétszer rálőtt az elnökre, de nem talált.

A merénylő.

Budapest, július 15. (A »Debr.« ered. táv.) A merénylet óriási rémületet keltett a nagy zibongásban és az óvácziók között senki sem vette észre, hogy ki lőtt az elnökre, s midőn később elfogták, Faure maga mondta, hogy sem ő, sem kísérete nem ügyelték a dologra. A nép a kézrekerült merénylőt agyon akarta verni, de a rendőrség kiszabodította a beszállították a városba. A kihallgatás alatt azt álli-

totta a merénylő, hogy ő csak üdvölvést akart tenni s nem az elnökre lőtt. Viselkedése azt a benyomást teszi minden tekintetben a rendőrségre, hogy örültséggel van dolga. A nép két más embert, akiről azt hitték, hogy azok követték el a merényletet, közé közé kapartott és iszonyatosan elverték őket.

A legújabb hírek a merényletről.

Budapest, jul. 13. Feladatott d. u. 3 órakor. (A »Debr. er. táv.) Mint Párisból táviratozzák, az összes párisi lapok megegyeznek abban, hogy a merénylő, a ki az elnökre rálőtt, — örült. Az összes lapok, minden párt egyaránt örömeinek ad kifejezést, hogy az elnök megmenekült. Konstatálják, hogy szó sem lehet a narchista merényletről, mert azok dicsekednének szándékukkal, ez pedig tagadja.

Budapest, jul 15. (A »Debr.« ered. táv.) Faure köztársasági elnök a hidügyminiszterhez meleg elismerő iratot intézett, melyben megdicséri a csapatok magatartását a tegnapi szemle alkalmából.

Ipros segédek és tanoncok kiállítása.

Budapest, jul. 14. (A »Debr.« ered. táv.) Az időleges kiállítások tágas csarnokában holnap délután nyitotta meg Dániel Ernő kereskedelmi miniszter Vörösmarty László államtitkár és igen sok előkelőség jelenlétében, az iparos segédek és tanoncok kiállítását, mely rövid egy havi fenállása alatt bizonyára egyike lesz a kiállítás legérdekesebb és legkeresettebb látványosságainak s a melyre ezernél is több jelentkező 2000 szebbnél szebb és eredetibb tárgyat küldött. A belpénél szembeötlik a közepen levő nyolcszögű tér, közepén hatalmas virágállványral. Ezt az illatos állványt a közönség kényelmére odahelyezett keretek övezik. A nyolcszögű térséget fülkészerűen csoportosított butortárgyak kerítik be. A kiállításon különben legnagyobb mértékben es leiszébben a butor-par van képviselve melynek a kiállítás gerinczet képe ő folyosószerű csoportjai valóban a legtökéletesebb tárgyakat tartalmazzák. A berendezést Thék Endre, a jurynek a miniszter által a kinevezett elnöke és Sessler mérnök vezették sok ilés-el és csoportosító képességgel. — Oroszlánrészt végzet a munkában Micsék Endre igazgatósági titkár, az egész tanonckiallítás tervezője és szervezője és szervezője, ki különben világos katalógust is készített a szép tárgyakról.

Délután 10 órakor Schmid igazgató, Thék Endre jury-elnök és a csoport bizottságok tagjai fogadták Dániel minisztert, kit az igazgató üdvözölt. A kalauzolás tisztjét Thék Endre és Micsék titkár vezették.

A kalauzolás után Thék Endre megköszönte a miniszternek az érdeklődést, a ki kijelentette, hogy örömmel tapasztalta az észlelt sokoldalú haladást az iparos segédek és tanoncok részéről.

Azután megnyitották a közönségnek.

Fürdőlevél.

Gleichenberg, jul. hó.

Kimerülve, eltikkadva a budapesti 30 fokos hősegtől, a kiállítás tanulmányozásával karöltve járó fáradalmaktól, a Győr felé induló vonatra ültem, hogy a stájer havasok közt, mint már többször — most is megédzsem ellankadt idegeimet és visszanyerjem munkakedvemet és lelkem, testem rugékonyságát.

Kis-Czellig mintha tűzkatlanban utaztunk volna: a vasuti kocsi fülkéi valósággal át voltak izzadva.

Kis-Czellen túl a prűszkölő és zakatoló vonat lassulni kezdett. A hőség mindinkább csökkent és Ratóton — Széll Kálmán eme földi paradicsománál — már éreztük a stájer hegyek hűs szellőjét.

Gyanafalvától három kilométernyi távolságra elhagytuk kedves hazánk határát és stájer földre léptünk.

Itt a föld már kertészetiileg van mivelve. A szorgalmas stájeri paraszt felhasznál minden talpalatnyi földet, lankást, dombot, hegyoldalt.

Biztos járásu és kitaró szarvasmarhájával, melyet — nagyon okosan — nem járomba, hanem széles hámba fog, — 300—400 lábnyi magas hegyoldalt szánt fel és beveti kukoriczával, árpával és zabbal.

Fehringen végállomása van a magyar államvasutnak. Itt kieserélik a gépet, a kocsikat és csak a Győrtől Gleichenberg- illetve Grácba menő közvetlen kocsit megy tovább, hogy a beteg fürdővendégeket a kellemetlen átszállástól megkíméljék. — A magyar kalauz helyett a német Schaffner nézi és lyukgatja a vasuti jegyeket.

Feldbachon kiszállanak a Gleichenbergbe utazók és kocsin folytatják a másfélórás regényes és kellemes utat.

Feldbach csinos kis mezőváros a Mura mellett. Van nagyszabású serfőzője, melynek barna leve vetekedik a kőbányaival, noha literjét 16 kron mérik.

Innen az ut völgyön át vezet egészen Gleichenbergbe.

Az ut mindkét oldalát a stájer havasok szegélyezik, melyek fenyvesekkel, tölgyes és bükkfakkal vannak borítva.

Itt-ott egy régi, de jókarban levő lovagvár látható szédítő magasan s a jó Isten tudná megmondani, miként is építették azokat a nagy kolosszokat azokra az 1000—1500 lábnyi magas hegy-ucsokra.

A hegyes torka Gleichenberg község és fürdőtelepe mellett van. Az egész fürdő-élet amfiteatrumszerűen szegélyezik be a stájeri hegyek, mi által az a szelektől teljesen védve van.

A fürdő részvénytársaság kezében van. Legnagyobb részvényese Wickenburg gróf, kinek apja 1334-ben a fürdőt megépítette. Egy fürdőidényen át körülül 6000 ember látogatja Gleichenberget, köztük 60—70% magyar.

A többi 30% contingensét a Balkán-félsziget nyújtja.

A részvénytársaság semféle áldozatot nem kímél, hogy a fürdő komfortját évről-évre emelje. Berendezése óriási vagyont képvisel.

Három óriási gépház szolgáltatja a fenyőgőzt és sópermetezést, a mit a betegek belehelnek. Két szénsavdus és egy vastartalmú forrás adja az inni való ásványvizet.

Egy, a higiénia és a technika legújabb vívmányai szerint konstruált pneumatikus kamara enyhíti az asztma-betegek szenvedését.

Van azonkívül kitűnő hidegvizgyógyintézete, vas-, fenyő- és villanyfürdője. A legjelebb fajtájú svájci tevének szolgáltatják a természetes meleg tejet, kifert és savót.

Százhatvan szebbnél-szebb villa körülbelül 1800 szobával áll a vendégek rendelkezésére.

Az olvasóteremben Európa összes országainak lapjai olvashatók, köztük 8 magyar hírlap is van.

Esős időben óriási gyógyterembe gyűlnek össze a vendégek. Van a fürdőnek állandó színháza is. A színészek közt van két magyar színész, kik gyönyörű magyar népdalokat énekelnek.

Niedt direktor kitűnő társulatot tart és napon a d. u. 5—7-ig válogatott szép darabokat adtat elő. Leánya, Fritzi a társulat gyöngye.

Megtudván, hogy magyar hírlapíró vagyok, a legnagyobb készséggel bocsátott nekem, mint nőmnek állandó szabadjegyet rendelkezésünkre. — Negyven tagból álló kitűnő zenekar mulattatja a közönséget. A programban mindig van 1-2 magyar darab is.

Az étkezés — lévén itt harmincnál több vendég — elég jó és olesó. Tizenket orvos ügyel fel a fürdővendégek egészségére, köztük dr. K e n t z l e r József debreczeni orvos, speciálista a legkeresettebb; nemcsak minden valamire való magyar fürdővendég — hanem igen sok más nemzetiségű, u. m. orosz, török, bolgár stb. is igénybe veszi e kitűnő orvos tanácsát.

Részemről e helyütt is kifejezem köszönetemet dr. K e n t z l e r József urnak, azon barátságos előzékenységet, melylyel irántam viseltett.

A vidék itt szegény, mert a talaj hepehupás, hegyes, néhol kopár, csupa trachit és pala a hegy. Az egész vidék 4-5 □ kmnyi területen, — melyhez Gleichenberg, Trautmansdorf és Straden községek tartoznak — a fürdővendégek után élnek.

A nép — noha nagyon korlátozott eszű, — fölötté szorgalmas, szorgalmat, kevéssel megelégedő. — Főfoglalkozása a földmivelés és háromtenyésztés. A marhaállomány kicsiny, de jó.

Az a stájer Michl úgy banik lovával, tehénkéjével, mintha gyermeke volna. — Ha hegynek megy, leugrik a szekérről, társnak szegődik lóva mellé és segíti húzni a szekeret. Nyirkos, hideg időben a saját gunyjá teríti marhajára.

Vallasra nézve mind r. katolikusok, nyelvre nevezve platt-német és vend.

A népoktatás — noha az állam kezében van — mégis kath. jellegű, a mennyiben minden tanteremben ott van a feszület és az ima a hiszek egy gyel kezdődik, a tanító pedig köteles asszisztálni a papnak.

A magyargyűlöletről mit sem hallottam, tapasztaltam itt. Sőt mondhatom, hogy az egész idő alatt nem hallottam a Lueger nevet kiejteni.

Beszédbe elegyedtem pappal, tanítóval, polgárral, paraszttal — mindegyik azt mondta, hogy ő neki semmi panasz, semmi köze a magyarhoz.

Lueger mindenki strébernek mondja, a ki úgy az antiszemitizmust, mint az antimagyarizmust eszköznek használta és használja fel céljainak elérésére!

De levelem már is hosszúra nyúlt és a zenekar megadta a jelet, hogy a grand ivas — a kuttál — kezdetét veszi, tehát én is leteszem a tollat és felveszem — a poharat!

Kuthi Zsigmond.

Kinek mi nem tetszik!

(Suderman, Kabos, Goldoni.)

— Budapesti levél —

július 14.

Tegnap beszéltem azzal a három emberrel, aki ez idő szerint közönség szokott lenni a nemzeti színházban, a vigszínházban és a budai színházban.

Kitartó, becsületreméltó emberek — a kik még mindig járnak a színházba, a nélkül, hogy ez kötelességük lenne.

A három ember: egy nem egészen fiatal papa, a bájos, fiatal mama s ez utóbbiak kis bakfis huga.

Ott láttam őket a Sudermann premiéren, a Kabos darabja második előadásán és egy Goldoni estén is. Tegnap azután együtt vacsoráztunk egyik kiállítás vendéglőben s vacsora közben természetesen szóba kerültek a darabok.

Felvettem a kérdést, hogy hármuk közül kinek melyik darab tetszett legkevésbé.

Az asszonyka felelet helyett kérdezett: — Miért nem arra kíváncsi, hogy kinek melyik tetszett?

— Mert erre könnyebb felelni. Az ember emlegethet jól megrajzolt jellemeket, ügyes dialógokat, hálás tárgyat stb. De arra, hogy miért nem tetszik valami — arra a felelet az ember hangulatában fekszik. A hangulatokat pedig bajos magyarítani.

— A tetszés is a hangulat dolga, csak úgy mint a nem tetszés.

— Nem. A tetszésnél ragaszkodik az ember a konvenciókhoz, az esztétikai formákhoz. Jól felépített darab tetszik, ha nem vág is a hangulatokhoz. De melyik darab az, a melyikről elismeri, hogy jó is, érdekes is és még sem tetszik? Melyik a három közül az, a melyik legtovább emékezik, mert boszantotta, mert vitába szállt vele?

Az ugynevezett jó darabokat, vagy jobban mondva azokat, melyek tetszetek, elfeledi az ember ép úgy, mint az ugynevezett jó fiukat. De a kikre haragszunk, azokkal hosszabbban foglalkozunk. Melyik darabra haragudott?

— A »Rejtett boldogság-ra«. Suderman nem ismeri a nőket, ha azt hiszi, hogy vanuk olyan asszonyok, mint az ő Erzsébetje. Haragszom, a mit ezzel az asszonnyal elkövetett. Tisztességes asszony lelkében nem élhet ilyen szenvedély s ha él, inkább belehal, mintsem kimutassa. De persze, maguk mindent ráfognak a szegény asszonyokra, előg gyáván, mert tudják, hogy senki sem véd meg.

Még a nőiről sem. — Egy olyan becsületes, jó férj mellett, mint Wiedeman tanító ur, — Erzsébet asszony nem csokolózhatik mással.

— Szóval, azért haragszik a darabra, mert nem hisz az Erzsébet asszony szenvedélyében.

— Ugy van. Becsületes férj mellett a nő nem szerethet mást.

— Én nekem, — folytatta a férj — a Goldoni féle olasz dolgok nem tetszenek! Haragszom ezekre az ostobáit vidám darabokra! Mintha bizony az élet ilyen vidám és bolondságokkal tele való lenne!

A kis leány végezetül K a b o s ellen kelt ki:

— Csuf dolog a »Megfigyelés alatt!« — Olyan nevetésgés van téve benne az a kis szerelmes leány! Én érzem hogy az nem igaz! És hogy engedheti magát megcsókolni! De persze, újságíró csinálta, hát el akarná hitetni a világgal, hogy az újságírók, csak úgy szabadjára csokolózhatnak!

Sokaig eltűnődtem a feleleteken. Az asszonyka meg is interpellált, hogy mit gondolkozom?

Fülettetem valamit. Hiszen csak nem árulhattam el, hogy az járt az eszembe, hogy milyen furcsa az, hogy mindenkinek azt nem tetszik látni a színpadon, a mire vagyik: az asszonykának: a szenvedély, a férjurnak: kedélyes, vidám élet és a kis leánynak a csók.

Julius.

Irodalom és művészet.

»A Vasárnapi Ujság« július 12-iki száma 30 képpel, a következő tartalommal jelent meg: »József Ágost főherczeg és neje« (a budapesti ünnepélyek alatt fölvetett legújabb fényképek után: Auguszta főherczegnő magyar díszben). — »Az alya.« Költemény Jakab Ödöntől (Kinnach László rajzával.) Regénytár: »Tódorék.« Regény, Irta Gyarmathy Zsigáné (Neogrady Antal eredeti rajzával); »Senki fia.« Regény Irta Verne Gyula (a párizsi kiadás rajzával). — »Vissza a faluba.« Életkép. Irta Verne Gyula. — »Az ezredévi kiállításból: A magyar ügyvédi kar kiállítása.« — »Az ezredévi ünnepélyekről.« (képpel: A magyar országgyűlés díszülése az új országházban R. Hirsch Nell. rajza, továbbá díszmagyar ruhában fölvetett fényképek után: gróf Sztáray Irma, gróf Pej csevich Tódoré, báró Radvanszky Gézané, gróf Bethlen András Erdély zászlójával és a komáromi bandérium). »Regi francia lakodalmi szokások.« — »Orosz hírlapírók Budapestén.« (11 arcképpel Lakos Alfred rajzai után). — Li-Hung-Csang kínai alkirály Berlinben a német császárnál (képpel). — Dr. Kronawetter (képpel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek,

ISakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Az önálló vámterület.

— Schwarz Antal előadói véleménye az 1896. évi kereskedelmi kongresszus napirendjéről: IV-ik kérdésére nézve. —

(Folytatás.)

Látjuk tehát, miképen azon országok közül, — melyek a jelenben ipartermékeikkel dominálnak a világpiaczon, egyik sem bizta a véletlenre, egyik sem bizta a szélre, hogy országában elhíntse az ipar magvait, — hanem mind megannyian, mint a jó gazda, maguk hintették el a magot, — gondoskodva a csiravédelméről addig, míg az ellenállóképes, erős, — terbelyes fává nőttte ki magát.

És bölesen cselekedtek így: mert legyen bár igaz, hogy a szabad kereskedelem ideálja és minél hamarabb elerendő végzélja a közgazdaságnak, ép oly igaz, hogy egy ország ezen eszményt csak akkor valósíthatja meg, ha ipara és kereskedelme annyira fejlődött, hogy elnyomás veszélye már nem fenyegeti, ép oly igaz, — hogy a fejlődés ezt a magas, minden esély és veszély ellen vetett fokát csak oly módon érheti el, hogy iparát és kereskedelmét védvámokkal nevelje erőre és önálló ságra.

A társadalmi tudomány a legújabb tudományok egyike, de egyik ágában sem tisztultak a nézetek és eszmék annyira, mint éppen a kereskedelmi és iparpolitika terén: a védvámrendszer par excellence paedagogia eszköz és az egyetlen, mely egy vis-zamaradt állam iparát megalkothatja és fejlesztheti.

Mindezt kimutatnom eddig könnyű volt, feladatomból nehézsége most kezdődik, midőn ezen általános és megczafolatlan igazságok consequentiáját saját különleges viszonyainkra kell alkalmaznom.

Tisztelt uraim! Midőn egy francia uralkodó egy kiváló nemzete gazdaságát felzolgáltatta, adja elő gazdasági programját, ez röviden csak annyit felelt: »Sire, a kémények füstölögjenek.«

Ez az óhaj most már általános a mi hazánkban is, ebben egyezik minálunk is kormány és közvélemény és ez az óhaj nyilvánul a jelen kereskedelmi kongresszus általunk tárgyalt kérdésében is.

De mihelyest arról van szó, miképen kellene ez ígét testté változtatni, mihelyest felszínre kerül a meggyőződés, hogy iparunk fejlődése tisztán utópia gazdasági önrendelkezési jgunk elnyeése és helyesen alkalmazott védvámpolitika nélkül: hazánk fiait két táborban találjuk egymással szemben.

Az egyikben perhorreskálják gazdasági önállóságunkat, az önálló vámterület részben azért, mert mint azt a kereskedelmi és iparkamara Ausztriával kötendő vámszerződés tárgyában szerkesztett bizottsági jelentésben dicsérendő őszintességgel bevallja, a vámközösség megújítása nemcsak gazdasági, de eminens politikai kérdés is, részben pedig ellenzik azért, mert Magyarország östermelő állam lévén, a hazai ipar érdekeért nem kívánja feláldozni azon piacot, melyet vámszerződésünk östermékek számára Ausztriában biztosít.

(Folyt. köv.)

Iparosaink a kiállításon.

A reggeli postával kaptunk egy levelet Dániel Ernő kereskedelemügyi m. kir. minisztertől, a melynek mellékletében megküldötte a miniszter azon felhívásokat, miket az egész ország iparostületeihez és iparos köreihez, — így a debreczenihez is megküldött.

A levélben a felhívás közzétételét kéri a szerkesztőségtől a miniszter, mely kívánságának a következőkben teszünk eleget:

Az ezredéves országos kiállítás időleges kiállításának keretében e hó 15-től jövő hó 15-ig terjedő időszakban az iparostanulók, segédek és munkások készítményeiből külön kiállítás rendeztetik, melynek az a célja, hogy a fiatal iparos nemzedéknek alkalma legyen nemzeti kiállításunkban szorgalmának és ügyességének eredményét bemutatni s hogy a kiállítás révén további fejlődésére és előmenetelére buzditást nyerjen.

Ez időleges kiállítás iránt országszerte élénk érdeklődés mutatkozott s a ma is konstataható eredmény után ítélve az meg fog felelni kitűzött céljának.

Tekintettel a szakkiállítás speciális hivatására, felhívom a t. elnök-éget, hogy a fiatal iparos nemzedéket arra figyelmeztetni és b. hatáskörében odahívni sziveskedjék, hogy a 12372. sz. a folyó évi január havában a kereskedelmi- és iparkamarához intézett rendeletben biztosított kedvezmények igénybevételével a vidékről is minél több segédmunkás tekintse meg ez alkalommal az ezredévi országos kiállítást és közvetlen tapasztalat és szemlélet útján szerezzon tudomást ennek az iparra messze kiható fontos tanúságaiból.

Egyszersmind tudomására hozom, hogy a szakkiállítás f. évi július hó 15-én nyílik meg a kiállítás területén levő időleges kiállítások csarnokában s e megnyitási ünnepélyre t. czim képviselőt meghívom.

Budapesten, 1896. július hó 10-én.

Az ezredévi kiállítás országos bizottságának elnöke:

Dániel,

keresk. m. kir. miniszter.

A képviselőházi napló.

— A Figaróból —

A képviselő: Beszélni szeretnék ma kedves barátom.

A titkár: Az nagyon jó lesz drága mester.

A képviselő: Itt az ideje, hogy hosszú hallgatásom után újra megragadjam a szót. Tudja, hogy két év óta nem beszéltem a Házban. Megelegedtem egy pár közbeszólással, melyek közül, merem mondani, a legtöbb egyenesen szenzációs volt.

A titkár: (koponyájára mutat): Itt őrzöm valamennyit.

A képviselő: Emlékszik arra a napra, a mikor így kiáltottam: oh! oh!

A titkár: Hogyne!

A képviselő: Micsoda tombolás az egyik oldalon, lelkesedés a másikon! Négy kollegiám volt párbajsegéd az én „oh oh“-om miatt. Apropos, nem gondolt arra, hogy közbeszólásamat jó volna egy füzetbe összegyűjtve elküldeni minden egyes választómnak?

A titkár: Meg lesz.

A képviselő: Helyes. Most pedig hallja a beszédemet.

A titkár: Miről fog szólni?

A képviselő: Adórendszerünkről. Várjon csak, most jut az eszembe valami. Beszédem elején utalok véleményemre, mely ezelőtt két esztendővel ugyane tárgy fölött hangoztattam. Mi is volt csak a véleményem? . . . Mar emlékszem tisztán s így azt a helyet beszédemben egyelőre üresen hagytam. Magának sem jut az eszébe?

A titkár: Hm . . . Be kell vallanom . . .

A képviselő: Pedig sokszor kertem már arra, hogy egy levélszekerényt készíttessen bétűsoros névjegyzékkel minden egyes vélemé-

nyem számára, s hogy időnként valami jelt tegyen arra, a melyen a politika kényszerűség folytán változtatnom kellett . . .

A titkár: Megkezdtem ezt az osztályozást, drága mester. — De a munkám nagyon komplikált . . . Itt van egy csomó beszéd . . . Talán megtaláljuk benne . . . Mit is óhajt tudni?

A képviselő: Azt, hogy mi volt a véleményem két évvel ezelőtt júniusban adórendszerünkről?

A titkár (keresve): Eppen az hiányzik.

A képviselő: No ez igazán kelemetlen. El kell szaladni a házba s kikeresni a naplóból . . . A végre mégis csak az, hogy ma nem beszélhetek.

A titkár: Baj is az! Majd beszél holnap.

A képviselő: Ki tudja, bangulatnál lesz-e holnap! (Szomorúan.) Higyje el rossz emlékezőtehetségem vajja ketté politikai karrieremet. Sohase tudok másnap emlékezni arra, a mit előtte való este gondoltam.

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Második kötet. 113

Hulló csillag.

(Folytatás.)

A sebesült nőt Teréz ápolta. A komor nő hideg vonásain most fölengedett a fagy, s hulló könnyei bizonyították, hogy neki is meleg érző szíve van. Távolabb tőlük állt a komikus, a hü bajtárs, összefont karokkal, fejét mélyen lehajtva.

A halavány asszony keble halkán pihegett . . . arezán a szerelem megdicsőült mosolya lengett, szép szeméinek megtört sugara kereste az ifju arezát, míg kezeivel annak fűrtit simogatta.

— Emeld fel arezodat, szólt halkán pihegve — had nézzek szemed közé! tekintetem haad találja végső alkonyát a te édes arezodon! ne rabold el tőlem e lassan elhunyt tekintet gyönyörét . . . nem sokáig nézhetlek már. Hasztalan. Elérhetlen csillaga voltál lelkemnek . . . Már most örökre elvesztem ragyogását. Mosolyogj rám, látod, én is mosolygok . . . ez édes mosoly emléke maradjon lelkeden, mert neked élned kell hősöm, hü lovagom!

Az ifju erős zokogást hallott háta mögött. Megrezenve fordította arra fejét. A guerrillakapitány, a hü komikus zokogott, tenyerébe rejtve arezát.

— Miért sirsz te bajtárs, egyetlen jó barát! — kérde a vezér gyötrellemmel — minket siratsz? Te is eladtad hitedet a halálnak. Hát nincs többé remény, vigasz, sem földön, sem égen? Oh ti irtózatoss esillagok oda fenn az égen! nem vagytok elegend? miért hívjátok fel magatokhoz az én csillagomat? Te képviselő hajnal csillag! miért nem akarsz elmúlni oda fenn? hát a te életed is káröröm? azért pislogsz oda fenn, hogy kiesufold az én szerelmem kialvását? Pusztulj el onnan, vagy lehasítom veled együtt a mennyboltozat kárpitját ott, a hol helyet adott csufos ragyogásodnak.

Az őrző ifju fölragadta pisztolyát és fellőtt a csillagra.

A hajnal csillag pedig azután is ott esillogott az égen, csak lassanként sápadt el ragyogása, a mint a fényes nap mindinkább magasabbra emelkedett.

De a haldokló nő összerázkódott fektében a vakmerő lövésre és szelid szemrehányással szólt az elvadult tekintetű ifjuhoz:

— Én szerelmem! ne káromold az eget, ne keserítsd meg elmúló életemet. Jer ide . . . Jer . . . Ah ez a nyomás itt keblemen! . . . A te ajkadon élet van. Jer, beszéltem kell veled. Bucsura intenek az égi angyalok.

Az ifju vonásai átszelidültek, oda borult kedvesére, ajkai összeolvadtak. Azután elvette ajkát Ida az Ifjuéről, hogy tovább rebegehessen.

— Neked élned kell, élned kell sokáig és boldoggá lenned, hogy másokat boldogíthass. Szemeid kérdőleg néznek rám, azt kérdezed talán, hogy van-e valaki a világon kivülem, ki nek köze van a te életedhez? Oh van két lény, e kettőt érettem kell boldoggá tenned és te meg fogod azt tenni én értem, ez az én végrendeletem, te azt teljesíteni fogod, mert haldokló Idád végakarata ez! Hozzatok ide fiamat!

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatózsde

július 14.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	76	—
»	77	6.45	6.55	78
»	79	6.60	6.70	80
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
»	77	6.50	6.60	78
»	79	6.65	6.75	80
Pesvidéki ó	75	—	76	—
»	77	6.45	6.55	78
»	79	6.60	6.70	80
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
»	77	6.45	6.55	78
»	79	6.60	6.7	80
Bácskai ó	75	—	76	—
»	77	6.55	6.65	78
»	79	6.70	6.80	80
Észak magy	75	—	76	—
»	77	—	78	—
»	79	—	80	—
		Min. hekt.-ben		Ar + kilogram.
Rozs elsőrendű uj		70-72	6.10	6.15
» másodrendű »		—	6. —	6.05
Árpa takarmánynak »		60-62	4.40	4.70
» égetni való »		62-64	0.00	0.00,
» serfőzdei —		64-66	6.15	6.50
Zab — — — — uj		39-41	6.10	6.40
Tengeri bánsági — uj		—	3.95	4.05
» más nemű »		—	3.90	3.95
» — — — — —		—	0 —	0 —
Repcze bánsági		—	0.00	0.00

Kőbányai sertés-piacz.

július 14.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként — 400 klgon felüli sulyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300-400 klgm sulyban) — krig. 3. Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 45-46 krig. 4. Fiatal közép páronként 251-320 klg. — sulyban 47-48 krig. 5. Fiatal könnyű (páronként 250 klgmig terjedő sulyban) — 46-47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép páronként 220 — 280 klgm terjedő sulyban) 44 45 krig. Könnyű (páronként 220 klgm terjedő sulyban 43-44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48-49 krig. 10. Közép (páronként 200-260 kgr. sulyban) 45-46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgm. terjedő sulyban 44-45 krig. Sertés létszám 1896 évi július hó 12-ik napján volt készletben 8002 drb. 1896. július hó 13. napján felhajtott — drb. 1896 július 13. napján elszállította tot 23 drb. 1896 évi július hó 14-ik napjára maradt 7979 Sertés forgalom üzletirányzata anyha.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár. nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva nétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnep napon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 óraker ünnepnapokon d. e. 11 óraker.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz keddén és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árker-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Múzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona“ a keresk. akad. palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Dél előtt:

Hétfőn) 11—12 óráig.
Csütörtökön)
Kedden)
Szerdán) 9—11 óráig.
Pénteken)
Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2—5 óráig.
Vasárnap dél előtt 9—12 óráig

VASUTI MENETREND.

1896. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-Nagyvárad felé személyvonat	reggel 4 ó
Budapest-felé gyorsvonat	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó. 48 p.
	minden kedden déli 12 ó.
Csak P-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár-M-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár-M-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 30 p.
Miskolc-Kassa felé ²⁾	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolc-Kassa felé ²⁾	este 8 ó. 05 p.
Szerencs-S-A-U.-Kassa felé d. u.	4 ó. 02 p.
H-Böszörmény-B-Szt.-M. felé máv-ról reggel	5 ó. 23 p.
	vasártérről 5 ó. 51 p.
	máv-ról délután 3 ó. 57 p.
	vasártérről 4 ó. 10 p.
F-Abony felé máv-ról reggel	4 ó. 42 p.
	vasártérről 5 ó. 00 p.
Óhat-Köcs-Polgár felé máv-ról d. u.	4 ó. 12 p.
	vasártérről d. u. 4 ó. 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

Budapestre érkezik:

a reggel 4 ó. induló személyvonat déli 12 órakor.
a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v. délután 1 ó. 59 p.
a déli 12 ó. 36 p. sz. v. este 8 ó. 13 p.
az este 10 ó. 31 p. reggel 5 ó. 45 p.

¹⁾ P-Ladánytól gyorsvonat.²⁾ Közvetlen kocsit Miskolcra át Budapestre.**Budapestről Debreczenbe indul:**

a d. u. 3 ó. 47 p.-kor érk. személy v. reggel 9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u. 2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p. Személy-vonat este 7 ó. 05 p.
az 2 ó. 40 p. sz. v. (Püspökladányig gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p.
A reggel 7 ó. 20 p.-kor érk. személyv. este 11 ó.

Debreczenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	délután 5 ó. 47 p.
	gyorsvonat este 7 ó. 09 p.
	reggel 2 ó. 40 p.
N-Várad-P-Ladány	reggel 6 ó. 12 p.
M-Sziget-Szatmár felől	reggel 7 ó. 30 p.
	délután 12 ó. 16 p.
	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este 6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolc felől ¹⁾	reggel 8 ó. 07 p.
Kassa-S-A-Ujhelj-Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolc felől	este 7 ó. 50 p.
B-Sz-M-H-Böször. felől vásártérről reggel	8 ó. 09 p.
	máv-ra 8 ó. 17 p.
	vasártérről este 6 ó. 49 p.
	máv-ra este 6 ó. 49 p.
F-Abony felől vásártérről délután	5 ó. 23 p.
	m. a. v.-hoz 5 ó. 32 p.
Óhat-Köcs-Polgár vásártérről reggel	7 ó. 50 p.
	m. a. v.-hoz 8 ó. — p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7 ó. 25 p. d. u. 3 ó. 18 p.	

¹⁾ Közvetlen kocsit Bp-ről Miskolcra.

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókúra gyanánt, úgy ezen víz, valamint egyéb' ásványi vizek használata után:

MATTONI-FELÉ
GISSHÜBLER
SÁVANYÓ-KUR

Jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Bebizonyosodott, hogy a Giesshübler savanyúkur Karlsbad dionógiájára szolgál, s hogy a hely forrásainak gyógyhatását fokozza. Loschner-udvari tanácsos monográfiája (Giesshübler-Puschteinről.)

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
Főpiacz, a főpostával szemben,
mindenféle

ügyvédi, bírósági és végrehajtói

nyomatványok

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv Árverési jegyzőkönyv	— — — —	70 kr.
100 „ 200 pld Árverési hirdetmény	— — — —	70 „
100 „ 200 „ Rendelvény	— — — —	70 „
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	— — — —	70 „
100 „ Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	— — — —	70 „
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	— — — —	70 „
100 „ 400 „ Kézbetétési iv	— — — —	70 „
100 „ 200 „ Igény felhívás	— — — —	70 „
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	— — — —	70 „
100 „ 200 pld Értesítvény hasznabérletről	— — — —	70 „
100 „ 200 „ Értesítvény	— — — —	70 „

stb., stb., stb.

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

ELSŐ DEBRECZENI**paplan-gyár**

Debreczen, Széchenyi-utca.

Paplanok, madráczok

mérték szerint

gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Eladó tanyaföld.

Az Elepe, a Kadarcsi csárda közelében egy

3 nyilas tanyaföld

a rajta lévő gazdasági épülettel

eladó.

Értekezhetni Kossuth-Széchenyi-utca 2169. sz. a. a tulajdonossal.

770/1896. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debr. kir. bíróságnak 13758/1896. P. sz. végzése folytán közhírré tételük, mi szerint Gebrüder Eisenstädter cég részére Molnár Lajos debreczeni lakostól 259 ft 30 kr tőke, ennek 1896 évi február hó 19-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 30 ft 32 kr. erkölcség erejéig 1896. évi május hó 26-án bíróság le és felül foglalt és 1674 ft 50 krajczara becsült latorok, aruk, és bolti felszerelvényekből álló ingóságok 1896. évi július hó 27-én d. e. 9 órakor kezdetét veendő és 1-ső várad-utca 2128/9. sz. alatt, azután 2081. és 2090. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi július hó 30-án.

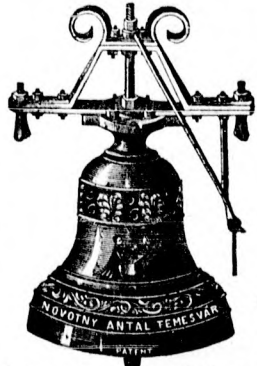
Sugár Gyula

bir. kiküldött.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment, Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazatik küszövénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elvezetés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; forrást: Török József gyógyszerész-nél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító, Rudolstadt (Thüringia).

NOVOTNY ANTAL**harang- és érczöntődéje**

harangok mindig raktáron vannak.

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagy ságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, úgy hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, mi által a harang a megrepedéstől megóvatik

Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kitértetett, átlukasztott, szabadalmazott

HARANGJAIT,

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő. — Ajánlom továbbá régi harangok vertvas koronávali felszerelését, vertvas-harang állványokat, minden nagyságu óraharangokat. — 300 kgr. és azon aluli harangok költségvetéssel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálók.

NOVOTNY ANTAL Temesvár, Gyárvaros.